

Denarni trg – varčevanje prebivalstva

Ekonomsko ogledalo

UMAR

številka 3/2004

str. 9

Prihranki prebivalstva v bankah	Nominalni zneski, v mrd SIT		Realne stopnje rasti, v %	
	31. XII 2003	31. I 2004	31. I 04/31. XII 03	31. I 04/31. I 03
Celotni prihranki, skupaj	2,138.5	2,152.2	0.6	5.4
Tolarski prihranki, skupaj	1,293.1	1,296.9	-0.1	6.1
Vpogledne vloge	466.3	468.5	0.1	13.0
Kratkoročne vloge	608.2	610.3	-0.1	2.8
Dolgoročne vloge	218.3	213.7	-2.5	-0.2
Devizni prihranki, skupaj	845.4	855.3	1.4	4.5
Kratkoročne in vpogledne vloge	766.5	777.1	1.6	7.4
Dolgoročne vloge	78.9	78.2	-0.6	-17.3

Vir podatkov: Bilten BS, preračuni UMAR.

Prihranki prebivalstva v bankah so v januarju 2004 realno porasli za 0.6%, kar je za 0.2 odstotne točke več kot v istem obdobju v preteklih dveh letih. Tako se je medletna rast nekoliko okrepila. Januarska rast je posledica relativno visoke rasti deviznega varčevanja, ki je že drugi mesec zapored realno poraslo za več kot en odstotek. **Neto tokovi tolaških in deviznih vlog** so v januarju 2004 znašali 3.3 mrd SIT in bili realno za 27.6% nižji kot v januarju 2003, zaostali pa so tudi za januarskimi neto prilivi v vzajemne sklade.

Tolarski prihranki prebivalstva v bankah so v januarju glede na december beležili 0.1-odstoten realen upad, kar je nizko medletno stopnjo rasti znižalo še za dodatne 0.4 odstotne točke. Izmed tolaških vlog so se najbolj krepile vloge vezane od 91 do 180 dni, ki so na mesečni ravni realno porasle kar za 3.7%, na medletni ravni pa za 15.5%. Hitro zniževanje dolgoročnih obrestnih mer pa precej zmanjšuje privlačnost dolgoročnega varčevanja, ki je v januarju prvič po oktobru 2000 na medletni ravni beležilo realni upad.

Realna rast deviznih prihrankov se je nadaljevala tudi v januarju. Okrepil se je obseg vpoglednih in kratkoročno vezanih vlog, ki skupaj predstavljajo več kot 60% deviznih vlog in so januarja realno porasle za 3.3% oziroma za 1.9%. Podobno kot pri tolaškem varčevanju pa tudi pri deviznem upadajo dolgoročne vloge. Po ocenah Banke Slovenije pa se še naprej močno krepi obseg tuje gotovine prebivalstva, ki je januarja dosegla že skoraj polovico deviznih vlog prebivalstva v bankah, medtem ko je bil ob koncu leta 2001 ta delež le 15.3-odstoten.

Naložbe v **vzajemne sklade** se še naprej krepijo. Vrednost sredstev je bila konec **februarja** na ravni 118.5 mrd SIT, kar je za 27.7% več kot konec preteklega leta. Takšna rast je posledica nastanka novega vzajemnega sklada, ki se je preoblikoval iz pooblaščenice investicijske družbe in pa tudi visokih neto prilivov. Ti so februarja že drugi mesec zapored presežili 5 mrd SIT, v prvih dveh mesecih letos pa so znašali 10.4 mrd SIT in so bili nominalno skoraj dvakrat višji kot v istem obdobju lani. Sredstva v vzajemnih skladih tako dosegajo že približno 5.4% prihrankov prebivalstva v bankah. Njihova tehtana (glede na velikost sklada) povprečna medletna donosnost je bila v februarju 24.2-odstotna, kar je za 1.1 odstotne točke več kot v januarju, prirast pa je predvsem posledica 1.2-odstotne izgube, ki so jo skladi beležili v februarju lani.

V **marcu** so prvič po oktobru 2002 **kratkoročne obrestne mere za vezane vloge** ostale nespremenjene, in sicer za tolaške vloge vezane od 31 dni do enega leta na ravni 4.7%. V primerjavi s februarjem so se za 1.6 odstotne točke znižale dolgoročne obrestne mere, na 4.4%, in so bile prvič nižje od kratkoročnih obrestnih mer. Omenjeno znižanje je izključno posledica nižje vrednosti TOM-a, ki je upadel za 1.6 odstotne točke, na 3.6%, kar je njegova najnižja raven doslej. Ob nadaljevanju trenutnih inflacijskih gibanj tako lahko pričakujemo, da se bo TOM kmalu umaknil iz indeksacije dolgoročnih obveznosti in terjatev.

Povprečna medbančna obrestna mera se je februarja že drugi mesec zapored zvišala, in sicer na 5.7%.

Graf: Vrednost sredstev v vzajemnih skladih, neto prilivi in medletni donosi

